

DECYZJA RADY (WPZiB) 2022/667**z dnia 21 kwietnia 2022 r.****w sprawie środka pomocy w postaci ogólnego programu udzielenia wsparcia Unii Afrykańskiej w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju na lata 2022–2024**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 28 ust. 1 i art. 41 ust. 2,

uwzględniając wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z decyzją Rady (WPZiB) 2021/509 ⁽¹⁾ ustanowiono Europejski Instrument na rzecz Pokoju (EPF) w celu finansowania przez państwa członkowskie działań Unii w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa służących utrzymaniu pokoju, zapobieganiu konfliktom i umacnianiu bezpieczeństwa międzynarodowego zgodnie z art. 21 ust. 2 lit. c) Traktatu. W szczególności, zgodnie z art. 1 ust. 2 akapit drugi ppkt (ii) decyzji (WPZiB) 2021/509, EPF może finansować środki pomocy służące wspieraniu wojskowych aspektów operacji pokojowych prowadzonych przez organizację regionalną lub międzynarodową.
- (2) Środki pomocy w ramach EPF mogą przybierać postać konkretnego środka lub ogólnego programu udzielenia wsparcia o określonym ukierunkowaniu geograficznym lub tematycznym.
- (3) Rada uznaje strategiczne znaczenie, jakie nadal ma afrykańsko-unijne partnerstwo na rzecz pokoju i bezpieczeństwa w ramach wspólnej strategii Afryka–UE, w szczególności ramy współpracy ustanowione na mocy Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce (APF) oraz wiodącą rolę Unii Afrykańskiej (UA) w utrzymaniu pokoju i bezpieczeństwa na kontynencie afrykańskim, jak stwierdzono w art. 16 Protokołu dotyczącego ustanowienia Rady Pokoju i Bezpieczeństwa UA. Rada jest nadal zdecydowana budować zdolności UA w tej dziedzinie, zapewniać wsparcie dla operacji pokojowych prowadzonych przez stronę afrykańską oraz wzmacniać afrykańską architekturę pokoju i bezpieczeństwa w celu zapewnienia jej pełnej operacyjności, zgodnie z protokołem ustaleń między Unią Afrykańską a Unią Europejską w sprawie pokoju, bezpieczeństwa i sprawowania rządów z dnia 23 maja 2018 r., a także podtrzymywać ustanowione mechanizmy współpracy, w szczególności zintegrowane podejście oparte na partnerstwie, konsultacjach i wzmocnionej koordynacji strategicznej.
- (4) Zapewniono płynne przejście wsparcia Unii z APF do EPF poprzez przyjęcie środka pomocy w postaci ogólnego programu udzielenia wsparcia UA obejmującego drugą połowę 2021 r. ⁽²⁾. Po tym ogólnym programie udzielenia wsparcia UA obejmującego drugą połowę 2021 r. powinien zostać opracowany wieloletni ogólny program wsparcia dla UA na lata 2022–2024, umożliwiający kontynuowanie wiarygodnego i przewidywalnego finansowania operacji pokojowych prowadzonych przez stronę afrykańską na zlecenie lub z upoważnienia Rady Pokoju i Bezpieczeństwa UA, przy jednoczesnym zapewnieniu elastyczności niezbędnej do skutecznego i efektywnego reagowania na rozwój konfliktów na kontynencie afrykańskim. Oczekuje się, że działania w ramach środka pomocy mogłyby być realizowane przez podmioty mające doświadczenie w realizacji działań w ramach APF oraz w ramach środka pomocy przybierającego postać ogólnego programu udzielenia wsparcia UA w ramach EPF obejmującego drugą połowę 2021 r.

⁽¹⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2021/509 z dnia 22 marca 2021 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju oraz uchylecia decyzji (WPZiB) 2015/528 (Dz.U. L 102 z 24.3.2021, s. 14).

⁽²⁾ Decyzja Rady (UE) 2021/1210 z dnia 22 lipca 2021 r. dotycząca środka pomocy mającego postać ogólnego programu udzielenia wsparcia Unii Afrykańskiej w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju w 2021 r. (Dz.U. L 263 z 23.7.2021, s. 7).

- (5) W swoim piśmie z dnia 1 lipca 2021 r. skierowanym do Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa UA zwróciła się do Unii o dalsze wspieranie operacji pokojowych prowadzonych przez stronę afrykańską od dnia 1 lipca 2021 r. na zlecenie lub z upoważnienia Rady Pokoju i Bezpieczeństwa UA.
- (6) Środki pomocy mają być wdrażane z uwzględnieniem zasad i wymogów określonych w decyzji (WPZiB) 2021/509 oraz zgodnie z przepisami dotyczącymi realizacji dochodów i wydatków w ramach EPF.
- (7) Rada potwierdza, że jest zdecydowana chronić, propagować i realizować prawa człowieka, podstawowe wolności i zasady demokratyczne, a także umacniać praworządność i dobre sprawowanie władzy zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych, Powszechną deklaracją praw człowieka i prawem międzynarodowym, w szczególności prawem międzynarodowym praw człowieka oraz międzynarodowym prawem humanitarnym,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Ustanowienie, cele, zakres i czas trwania

1. Niniejszym ustanawia się środek pomocy w postaci ogólnego programu udzielenia wsparcia Unii Afrykańskiej (US), który ma być sfinansowany z Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju (EPF) (zwany dalej „środkiem pomocy”). W ramach środka pomocy finansuje się działania zatwierdzone przed Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa (KPiB) do dnia 31 grudnia 2024 r.
2. Cele ogólne środka pomocy polegają na zmniejszeniu częstotliwości, czasu trwania i intensywności konfliktów siłowych w Afryce oraz zwiększeniu roli UA, jeśli chodzi o pokój i bezpieczeństwo na kontynencie afrykańskim. Cel szczególony środka pomocy polega na poprawie zarządzania konfliktami poprzez rozmieszczenie wojskowych elementów operacji wspierania pokoju przez Komisję UA i afrykańskie organizacje regionalne.
3. Aby osiągnąć cele określone w ust. 2 niniejszego artykułu, środek pomocy finansuje wojskowe aspekty operacji pokojowych prowadzonych przez stronę afrykańską na zlecenie lub z upoważnienia Rady Pokoju i Bezpieczeństwa UA, w tym między innymi następujące działania:
 - a) pokrycie kosztów związanych z personelem (na orientacyjnie 40 % całkowitej finansowej kwoty odniesienia), takich jak diety dzienne i dodatki dla personelu wojskowego, dieta na utrzymanie w trakcie misji dla oficerów wojskowych w dowództwie misji, operacje ewakuacji ofiar, odszkodowanie z tytułu śmierci i niepełnosprawności, racje, koszty transportu i podróży oraz szkolenia dla personelu wojskowego;
 - b) dostawa i modernizacja sprzętu oraz świadczenie usług (na orientacyjnie 35 % całkowitej finansowej kwoty odniesienia), takich jak wyposażenie poszczególnych żołnierzy, środki medyczne, pojazdy, paliwo i konserwację pojazdów, urządzenia i usługi komunikacyjne, technologie i usługi informatyczne, infrastruktura i usługi dowodzenia i kontroli oraz inny sprzęt, z wyjątkiem sprzętu lub platform, o których mowa w art. 5 ust. 3 decyzji (WPZiB) 2021/509;
 - c) wykonanie prac (na orientacyjnie 25 % całkowitej finansowej kwoty odniesienia), takich jak budowa i remont koszar wojskowych, placówek szkoleniowych oraz placówek medycznych.
4. Czas trwania środka pomocy wynosi 72 miesiące od dnia 1 stycznia 2022 r.

Artykuł 2

Zatwierdzenie wsparcia na działania w ramach środka pomocy

1. Zgodnie z art. 59 ust. 7 decyzji (WPZiB) 2021/509 udzielenie wsparcia na wszelkie działania w ramach środka pomocy musi zostać poprzedzone wnioskiem ze strony Komisji UA jako beneficjenta środka pomocy (zwanego dalej „beneficjentem”).

2. W odpowiedzi na wniosek, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (zwany dalej „Wysokim Przedstawicielem”), po konsultacji z administratorem ds. środków pomocy mianowanym na podstawie decyzji (WPZiB) 2021/509 (zwanym dalej „administratorem ds. środków pomocy”) co do kwestii związanych z realizacją finansową, przedstawia do analizy i zatwierdzenia przez KPiB zalecenie opisujące proponowane wsparcie, w tym jego budżet oraz podmiot lub podmioty wybrane spośród podmiotów wymienionych w art. 5 ust. 2 niniejszej decyzji, które mają realizować proponowane wsparcie, oraz ustalenia dotyczące uwrażliwienia na konflikty i analizy ryzyka, a także środki monitorowania i kontroli, o których mowa w art. 6 niniejszej decyzji, stosownie do potrzeb.

Artykuł 3

Uzgodnienia finansowe

1. Kwota referencyjna przewidziana na pokrycie wydatków związanych ze środkiem pomocy wynosi 600 000 000 EUR.
2. Wszystkimi wydatkami zarządza się zgodnie z decyzją (WPZiB) 2021/509 oraz przepisami dotyczącymi realizacji dochodów i wydatków finansowanych w ramach EPF.

Artykuł 4

Ustalenia z beneficjentem

1. Wysoki Przedstawiciel dokonuje z beneficjentem niezbędnych ustaleń, aby zapewnić przestrzeganie przez niego wymogów i warunków ustanowionych na mocy niniejszej decyzji i przez KPiB w kontekście zatwierdzenia wsparcia na działania w ramach środka pomocy, jako warunku udzielenia wsparcia w ramach środka pomocy.
2. Ustalenia, o których mowa w ust. 1, obejmują przepisy zobowiązujące beneficjenta do zapewnienia:
 - a) zgodności z odpowiednimi postanowieniami prawa międzynarodowego, w szczególności przestrzegania międzynarodowych praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarne;
 - b) właściwego i efektywnego wykorzystania wszelkich aktywów dostarczonych w ramach środka pomocy do celów, do których zostały one dostarczone;
 - c) wystarczającego konserwowania wszelkich aktywów dostarczonych w ramach środka pomocy w celu zapewnienia ich użyteczności i dostępności operacyjnej przez cały cykl ich życia;
 - d) aby jakiegokolwiek aktywa dostarczone w ramach środka pomocy nie zostały utracone ani przekazane bez zgody Komitetu Instrumentu ustanowionego na mocy decyzji (WPZiB) 2021/509 na rzecz osób lub podmiotów innych niż określone w tych ustaleniach, po zakończeniu cyklu życia aktywów.
3. Ustalenia, o których mowa w ust. 1, obejmują postanowienia dotyczące zawieszenia i zakończenia wsparcia w ramach środka pomocy w przypadku stwierdzenia, że beneficjent naruszył obowiązki określone w ust. 2.

Artykuł 5

Wykonanie

1. Wysoki Przedstawiciel jest odpowiedzialny za zapewnienie wykonania niniejszej decyzji zgodnie z decyzją (WPZiB) 2021/509 oraz zgodnie z przepisami dotyczącymi realizacji dochodów i wydatków finansowanych w ramach EPF, zgodnie ze zintegrowanymi ramami metodologicznymi dla oceny i określenia środków i kontroli wymaganych w związku ze środkami pomocy w ramach EPF.
2. Działania w ramach środka pomocy, o których mowa w art. 2, mogą być w pełni lub częściowo realizowane przez którykolwiek z poniższych podmiotów w charakterze organów wykonawczych lub poprzez dotacje przyznawane bez zaproszenia do składania wniosków:
 - a) Komisja UA;
 - b) Unia Maghrebu Arabskiego;
 - c) Wspólnota Państw Sahelu i Sahary;

- d) Wspólny Rynek Wschodniej i Południowej Afryki;
 - e) Wspólnota Wschodnioafrykańska;
 - f) wschodnioafrykańskie siły szybkiego reagowania;
 - g) Wspólnota Gospodarcza Państw Afryki Środkowej;
 - h) Wspólnota Gospodarcza Państw Afryki Zachodniej;
 - i) Międzyrządowy Organ ds. Rozwoju;
 - j) Północnoafrykańskie Zdolności Regionalne;
 - k) Południowoafrykańska Wspólnota Rozwoju;
 - l) Grupa Pięciu na rzecz Sahelu;
 - m) Komisja Kotliny Czadu;
 - n) Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych (ONZ) ds. Praw Człowieka;
 - o) Sekretariat ONZ;
 - p) Biuro ONZ ds. Realizacji Projektów;
 - q) Biuro Wsparcia ONZ w Somalii;
 - r) takie ministerstwa, departamenty rządowe państw członkowskich lub inne podmioty i agencje prawa publicznego lub podmioty prawa prywatnego realizujące misję publiczną, jak określono w załączniku, o ile te ostatnie otrzymają odpowiednie gwarancje finansowe.
3. Administrator ds. środków pomocy potwierdza zdolność konkretnego podmiotu do realizacji działania lub jego części przed zatwierdzeniem udzielenia wsparcia na rzecz tego działania przez KPiB.

Artykuł 6

Monitorowanie, ewaluacja i kontrola

1. Środki monitorowania, ewaluacji i kontroli działań w ramach środka pomocy ustanawia się zgodnie ze zintegrowanymi ramami metodologicznymi dla oceny i określenia środków i kontroli wymaganych w związku ze środkami pomocy w ramach EPF.
2. Środki, o których mowa w ust. 1, służą w szczególności zapewnieniu przestrzegania przez beneficjenta i wszelkie inne podmioty bezpośrednio korzystające ze wsparcia w ramach środka pomocy międzynarodowych praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego, a także przestrzegania przez beneficjenta wszelkich innych zobowiązań i obowiązków wynikających z ustaleń, o których mowa w art. 4.
3. W zależności od zatwierdzonego wsparcia dla działania w ramach środka pomocy, środki, o których mowa w ust. 1, mogą obejmować monitorowanie postępów w odniesieniu do warunków i poziomów odniesienia uzgodnionych z beneficjentem, ustanowienie i monitorowanie ram zgodności z prawem międzynarodowym praw człowieka i międzynarodowym prawem humanitarnym oraz wymogów w zakresie należytej staranności, kontrolę aktywów po dostawie w celu zapewnienia właściwego wykorzystania i uniknięcia sprzeniewierzenia oraz określenie strategii wycofania się i wyjścia.

Artykuł 7

Sprawozdawczość

W okresie wdrażania Wysoki Przedstawiciel przedstawia Komitetowi Politycznemu i Bezpieczeństwa półroczne sprawozdania z realizacji środka pomocy, zgodnie z art. 63 decyzji (WPZiB) 2021/509. Administrator do spraw środków pomocy regularnie informuje Komitet Instrumentu ustanowiony decyzją (WPZiB) 2021/509 na temat realizacji dochodów i wydatków zgodnie z art. 38 tej decyzji, w tym poprzez dostarczanie informacji na temat zaangażowanych dostawców i podwykonawców.

*Artykuł 8***Zawieszenie i zakończenie**

1. Zgodnie z art. 64 decyzji (WPZiB) 2021/509, KPiB może postanowić o zawieszeniu lub zakończeniu wsparcia dla działań w ramach środka pomocy lub o zawieszeniu całego środka pomocy, na wniosek państwa członkowskiego lub Wysokiego Przedstawiciela, w następujących przypadkach:

- a) jeżeli beneficjent naruszył swoje obowiązki wynikające z prawa międzynarodowego, w szczególności prawa dotyczącego praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego, lub jeżeli nie wypełnia zobowiązań podjętych w uzgodnieniach, o których mowa w art. 4;
- b) jeżeli umowa z podmiotem realizującym została zawieszona lub zakończona na skutek naruszenia przez niego obowiązków z niej wynikających;
- c) jeżeli sytuacja na danym obszarze geograficznym nie pozwala już na realizację środka z jednoczesnym zapewnieniem wystarczających gwarancji;
- d) jeżeli kontynuowanie środka nie służy już jego celom lub nie leży już w interesie Unii.

W pilnych i wyjątkowych przypadkach Wysoki Przedstawiciel może tymczasowo zawiesić całkowicie lub częściowo realizację środka pomocy w oczekiwaniu na decyzję KPiB.

2. KPiB może zalecić Radzie zakończenie realizacji środka pomocy.

*Artykuł 9***Spójność działań Unii**

Zgodnie z art. 8 decyzji (WPZiB) 2021/509 zapewnia się spójność między działaniami w ramach niniejszego środka pomocy oraz innymi działaniami w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa a środkami w ramach instrumentów z innych dziedzin działań zewnętrznych Unii, a także innych polityk Unii, w tym zintegrowanego podejścia do konfliktów i kryzysów zewnętrznych.

*Artykuł 10***Wejście w życie**

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Niniejszą decyzję stosuje się od dnia 1 stycznia 2022 r.

Sporządzono w Brukseli dnia 21 kwietnia 2022 r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący
J.-Y. LE DRIAN*

ZAŁĄCZNIK

Wykaz ministerstw, departamentów rządowych państw członkowskich oraz innych podmiotów i agencji prawa publicznego, oraz podmiotów prawa prywatnego realizujących misję publiczną, które otrzymały odpowiednie gwarancje finansowe, które mogą w całości lub częściowo realizować działania w ramach środka pomocy ⁽¹⁾:

- Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit
- Expertise France

⁽¹⁾ Niniejszy wykaz odnosi się jedynie do środka pomocy ustanowionego na mocy niniejszej decyzji i nie wyklucza możliwości wyznaczenia innych podmiotów dla przyszłych środków pomocy, w tym środków w postaci programu ogólnego.